

Ćw. 44. Badanie przekaźników elektromagnetycznych

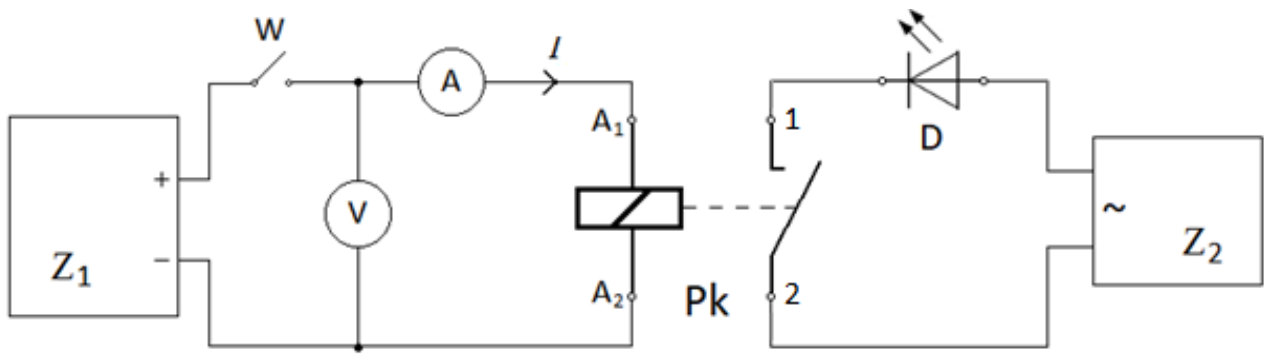
Wykonanie ćwiczenia

Zad. 1. Wyznaczenie współczynnika powrotu przekaźnika.

1. Połączyć obwód pomiarowy wg schematu z rys. 1.
2. Pokrętła regulacji napięcia wyjściowego zasilacza Z_1 zostawić na „0” (lewe skrajne położenie).
3. Przy wyłączonym wyłączniku W , włączyć zasilacze Z_1 i Z_2 .
4. Załączyć wyłącznik W .
5. Powoli zwiększać napięcie wyjściowe zasilacza i obserwować diodę LED. Uwaga: nie „cofać się” z regulowanym napięciem.
6. Zaobserwować moment zadziałania przekaźnika (zaświecenie się diody LED), odczytać napięcie załączenia U_z .
7. Zmniejszać powoli napięcie zasilające cewkę przekaźnika i zmierzyć napięcie wyłączenia U_w (moment zgaśnięcia diody LED). Uwaga: nie „cofać się” z regulowanym napięciem.
8. Pomiar napięcia załączenia i wyłączenia przekaźnika powtórzyć co najmniej 5- krotnie. Wyliczyć wartości średnie tych napięć.
9. Wyniki pomiarów i obliczeń zapisać w tabeli nr 1.
10. Korzystając z wzoru:

$$K_p = \frac{U_w}{U_z}$$

i wyliczonych średnich napięć obliczyć współczynnik powrotu przekaźnika K_p .

Rys. 1. Z_1 – zasilacz stabilizowany regulowany 0-24V, typ 303D; W – wyłącznik; V – woltomierz; A – amperomierz; PK – badany przekaźnik (A_1 , A_2 – cewka, 1, 2 – zestyki); D – dioda LED (ang. *light-emitting diode*), Z_2 – zasilacz diody LED.

Nr i typ przekaźnika:			
L.p.	U_z [V]	U_w [V]	
1			
2			
3			
4			
5			
	Średnie U_z	Średnie U_w	K_p

Tabela nr 1.

Przekaźnik nr 1 – typ: RM 83, 24V DC, 16 A, 250 V

Przekaźnik nr 2 – typ: RM 2, 24V DC, 5 A, 250 V

Zad. 2. Wyznaczenie rezystancji i mocy pobieranej przez cewkę przekąźnika.

1. Połączyć obwód pomiarowy wg schematu z rys. 1.
2. Zaprojektować i wykonać tabelę pomiarową.
3. Pokrętką regulacji napięcia wyjściowego zasilacza Z_1 zostawić na „0” (lewe skrajne położenie).
4. Przy wyłączonym wyłączniku W , włączyć zasilacze Z_1 i Z_2 .
5. Załączyć wyłącznik W .
6. Zwiększać napięcie wyjściowe zasilacza Z_1 **od 0 V do znamionowego napięcia** pracy cewki przekąźnika **co 2 V**.
7. Wyniki pomiarów i obliczeń zapisać w zaprojektowanej tabeli nr 2.
8. Korzystając z wzoru na prawo Ohma wyliczyć średnią rezystancję cewki przekąźnika.
9. Wyliczyć moc pobieraną w czasie pracy przekąźnika przy zasilaniu napięciem znamionowym.
10. Sporządzić wykres zależności napięcia cewki od natężenia prądu cewki $I=f(U)$.

Opiekun ćwiczenia: mgr Krzysztof Zabielski